

Jurnalismul în vremuri de pandemie – în vizorul tinerilor

Liana IONESCU*

Abstract: *The present study is following how the young people get information from the media and social networks, as well as the expectations they have from journalism, in the conditions of the Covid-19 pandemic. The study is based on an opinion poll conducted in December 2020 on a sample of 40 students, from 9th and 10th grade, from Laude-Reut Educational Complex in Bucharest. The opinion poll was processed quantitatively and qualitatively, following a grid with 4 questions: sources of information, motivations, priority information, and expectations from the media.*

Keywords: *jurnalism, sondaj de opinie, pandemie, media, surse de informare*

Pandemia de Covid-19 a afectat, mai mult sau mai puțin, toate domeniile de activitate, impunând o adaptare și chiar o reinventare a acestora. Confruntat cu noile provocări, jurnalismul a avut de răspuns rapid, practic din mers, nevoilor de informare ale publicului, crescute exponențial în vremurile de criză. Alături de medici și oficialități, jurnaliștii s-au aflat în primele rânduri ale bătăliei cu noul coronavirus care afectează omenirea. Documentarea temeinică, verificarea informațiilor, prezentarea lor pe înțelesul publicului larg au devenit imperativele absolute ale momentului. Jurnaliștii din media tradițională au avut, totodată, de luptat cu dezinformarea și *fake-news*-urile, vehiculate mai ales în mediul online, dar și cu neîncrederea populației în instituții, inclusiv în mass-media.

* Facultatea de Jurnalism, Universitatea Hyperion din București

Cum a făcut față jurnalismul acestor provocări și multor altora? A reușit să răspundă așteptărilor în ceea ce privește volumul și calitatea informațiilor oferite? Cum au navigat jurnaliștii prin hățișurile dezinformării și *fake-news*-urilor, pentru a proteja adevărul și a oferi publicului conținuturi relevante? Ce feedback se conturează din partea consumatorului de media față de modul în care jurnalismul a răspuns noilor provocări generate de pandemie?

Am încercat să aflăm cum percep tinerii această problematică, prin intermediul unui sondaj de opinie realizat în rândul liceenilor de la Complexul Educațional Laude-Reut din București, elevi din clasele a IX-a și a X-a care frecventează în cadrul școlii cursuri opționale de media-comunicare.

Sondajul s-a desfășurat în decembrie 2020, pe un eșantion de 40 de elevi, care au avut de răspuns la 4 întrebări deschise. (Fig.1)

Fig. 1

Sondajul a fost prelucrat cantitativ și calitativ, potrivit grilei din Fig.2

Grilă

Surse:

- De unde își iau elevii informațiile?

Motivații:

- De ce aleg sursele respective?

Informații prioritare:

- Care sunt informațiile prioritare?

Așteptări:

- Ce așteptări au elevii față de mass-media?

Fig. 2

Întrebarea numărul 1 a vizat, în mod explicit, media tradițională – presă scrisă, radio, televiziune – și forme de *new media* – platforme online din media tradițională, site-uri de știri, rețele sociale. Respondenților li s-au solicitat exemple.

Cum era de așteptat, în topul preferințelor privind sursele de informare s-au aflat rețelele sociale, cu 42%, urmate de televiziune – 29% și platforme online de media tradițională, site-uri de știri și site-uri ale instituțiilor – 23%. Radioul, cu precizarea „ascultat în mașină cu părinții” – 5%, iar presa scrisă, doar 1%, și aceea „consultată ocazional”. (Fig.3)

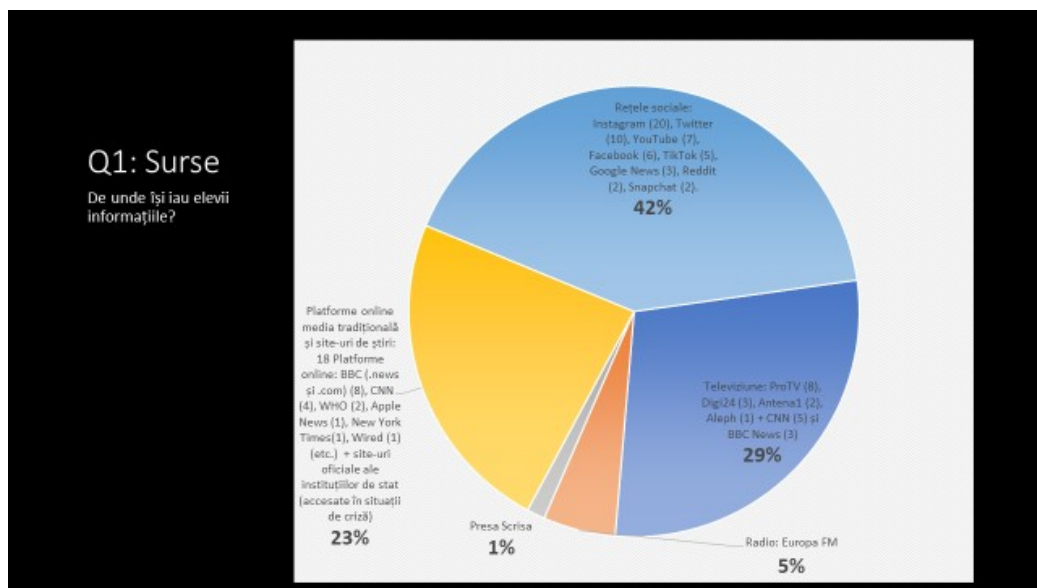

Fig.3

În legătură cu motivațiile acestor alegeri, majoritatea elevilor au precizat că folosesc mai multe surse. Unii au remarcat că există o diferență între generații cu privire la sursele din care se informează, iar câțiva au precizat că preferă să se îndepărteze de informațiile negative sau că vor să afle și altceva decât informații de pe agenda zilnică a mass-media.

„Dacă ne informăm din mai multe surse, putem afla adevărul”

„În situația actuală, prefer să folosesc mai multe mijloace de informare, deoarece doresc să verific informațiile citite și să mă asigur că sunt adevărate. Cred că în situații de criză sunt mai frecvente informațiile eronate în știrile false, din cauza faptului că oamenii sunt mult mai activi în scena mass-media, unii jurnaliști profită de acest lucru și scriu știri false sau titluri complet greșite, și de aceea este bine să mă informez din mai multe surse care să fie, pe cât posibil, verificate. Ca majoritatea oamenilor din ziua de astăzi, citesc știrile online, de pe site-urile unor ziare, și, inevitabil, îmi iau informațiile și de pe social media, însă nu mă bazez pe acestea. Prefer însă să mă informez de pe site-urile ziarelor deoarece cred că informațiile sunt mai corecte și nu am încredere în orice citesc pe platformele sociale până nu verific informația. În concluzie, cred că cel mai important lucru pe care putem să-l facem într-o situație de criză este să ne alegem cu atenție sursele pe care ne bazăm și să avem mereu mai multe surse de încredere.” (A. R-O. – 9R)

„Cred că vorbesc în numele mării majorității a tinerilor din generația mea, când spun că accesez în mod uzual și consider că sunt cele mai de încredere formele de new media. Sunt conștientă că o singură sursă nu este suficientă pentru a afla despre ce e vorba cu adevărat cu privire la un anumit subiect, așa că întotdeauna citesc mai multe articole, urmăresc reacțiile oamenilor în comentariile postărilor sau de pe forumuri și abia apoi să îmi fac o părere cu privire la un anumit subiect. Am sesizat, însă, diferența aceasta între generații și anume că adulții preferă să urmărească știrile de la televizor. Dar eu cred că, văzând doar o parte a poveștii și anume cea pe care cei de la televiziunea respectivă vor să o expună, îți formezi o părere bazată strict pe ce ți s-a adus în vedere acolo, fără să cunoști de fapt toată situația în realitate. Astfel, părerea poate să fie de multe ori eronată. Așa că eu mă feresc în general de a urmări știrile la televizor, dat fiind faptul că mai mult induc frică și panică și pentru că informațiile pe care le oferă sunt limitate.” (B.A.-M. – 10U)

„Este foarte important ca fiecare persoană să se informeze din surse acreditate și sigure. De obicei văd noile știri/articole pe platformele/rețelele sociale pe care le folosesc zilnic. Dar, pentru a mă asigura că acele informații sunt valide, le caut pe internet, pe diferite site-uri de încredere (CNN, BBC, WHO etc.)” (M.O.-F. – 10R)

„Pentru a mă informa, folosesc sursele prezentate la televizor sau pe rețele sociale, cum ar fi *Instagram*. Folosesc aceste surse deoarece mi se par cele mai accesibile și pentru că îmi place să verific dacă informațiile de pe rețelele sociale sunt false sau nu. Am învățat să nu cred în toate sursele pe care le găsesc pe internet și să caut informația în cel puțin 3 alte surse, înainte de a lua o decizie.” (O.A.-I. – 10R)

De ce se informează tinerii de la televiziune?

Și, pe de altă parte, de ce nu ar trebui urmărite, în opinia lor, știrile de televiziune? (Fig. 4)

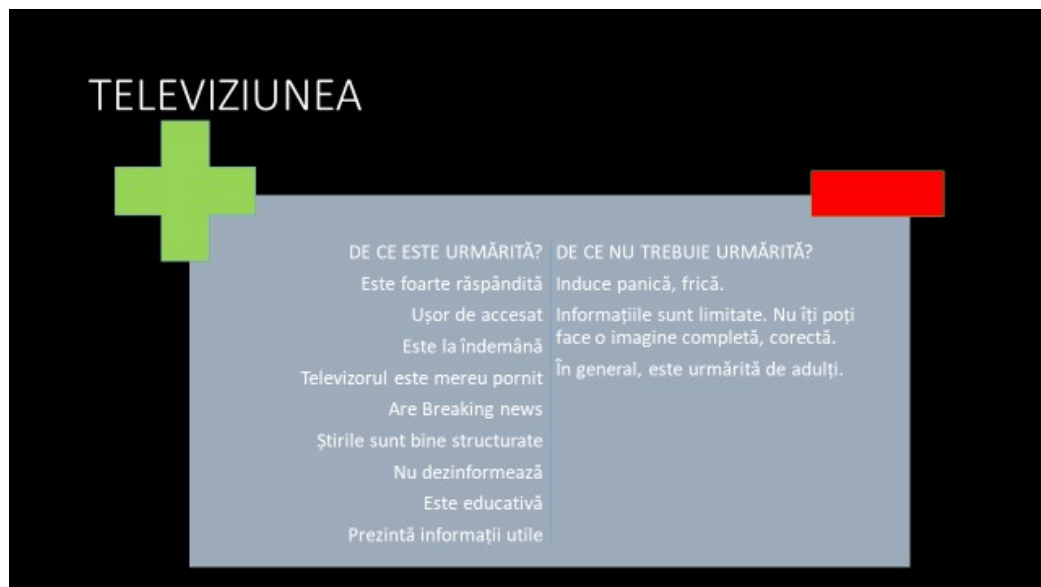

Fig. 4

„Pentru a mă informa și a fi la curent cu știrile folosesc media de tip televiziune pentru că este cea mai răspândită și cea mai ușor de accesat. Dar la televizor te poți dezinforma foarte ușor, mare parte din știri sunt *fake-news*, dar dacă trecem prin filtrul gândirii tot ce se spune la televizor și ne informăm din mai multe surse, putem afla adevărul.” (M.A-T. – 9R)

„Televizorul stă mereu pornit și deși nu îmi place să stau să mă uit la știri și de obicei caut direct informația care îmi trebuie, recunosc că de multe ori, chiar dacă nu stau în fața televizorului, se întâmplă să merg spre bucătărie și să aud un subiect care mă interesează și așa ajung să mă informez mai mult despre un anumit subiect. Când sunt cu părinții în mașină, de obicei radioul e pornit și, la fel ca și în cazul televizorului, aud fără să vreau diferite informații care mă interesează. Cel mai repede informațiile apar pe social media.” (R.E.-I. – 9R)

„În mod uzual, folosesc televiziunea pentru a mă informa cu privire la diferitele aspecte ale lumii/ale țării. Prefer televiziunea peste orice alt tip de media deoarece este cel mai ușor de accesat (la un singur clic distanță). De asemenea, consider că este cel mai educativ mod de a învăța despre diverse știri, furnizând atât video, cât și audio (acest lucru este foarte educativ).” (Ț.A.-N– 9R)

Pentru tineri, radioul și presa scrisă aproape că nu contează. (Fig.5)

Fig. 5

Există o diferență între generații cu privire la alegerea surselor de știri

Tinerii preferă rețelele sociale și platformele online. Iată câteva argumente. (Fig. 6 și 7)

Fig.6

„Generația din care fac parte eu mereu a fost atrasă de formele de *new media*, precum rețelele sociale, îndepărtându-se de presa scrisă, radio și televiziune. Platformele de social media oferă fiecărui individ oportunitatea de a își exprima opiniile, cititorul având o varietate de surse și păreri din care își poate forma propria opinie.” (A.A. – 10U)

„Folosesc rețelele de socializare și știrile online pentru a mă informa. Deoarece rețelele de socializare au un algoritm, acestea urmăresc articolele care mă interesează și îmi arată articole de știri similare, pentru că știu că sunt potrivite pentru interesele și căutările mele.” (U.S.-G. – 10U)

„Eu personal prefer *new media* mediilor tradiționale, mai exact rețelele sociale, din pricina faptului că acestea oferă informații mai clare și mai recente.” (O.S.-B. – 9U)

„Prefer mai mult formele de *new media*, în principal datorită caracteristicii ‘on demand’, adică mă pot uita numai la știrile care mă interesează oriunde și oricând, într-un timp foarte scurt.” (I.C.-A. – 10R)

„Pentru a mă informa folosesc un browser care îmi recomandă știri din mai multe surse și urmăresc canale dedicate știrilor pe YouTube. Prefer această formă deoarece este mai rapidă și îmi oferă informație mai diversificată.” (N.A. – 10R)

Fig.7

„Cred că cel mai avantajos și mai productiv mod de a te informa sunt platformele de știri. Eu unul nu m-am mai uitat la televizor de aproape 3 ani,

din motive precum: îmi irosesc timpul, raportul de informare/timp este mic; sunt multe canale și emisiuni nu foarte inteligente (dacă pot să le spun așa, deși sunt și unele bune) etc. Și astfel excludem această opțiune. Nu ascult radioul deoarece probabil că este cel mai prost mod pentru a te informa: amestecă muzica cu informațiile și astfel durează foarte mult să ajungi la informațiile care te interesează. Însă probabil cel mai puternic contra-argument pentru cele două este faptul că nu poți alege informațiile furnizate: se amesteca informațiile care te interesează cu cele care nu te interesează. Nu folosesc rețelele sociale pentru a mă informa deoarece este destul de greu să sortezi informațiile false sau învechite. Și astfel a mai rămas doar o opțiune (deoarece nu iau în calcul presa scrisă, nu pentru că este “învechită”, sunt convins că, asemenea celorlalte, își are locul în anumite ipostaze, ci pentru că simplul fapt de a mă duce fizic să iau ziarul pare deja contra-productiv.) Platformele de știri sunt mai folosite, în principal pentru faptul ca tu ai puterea să decizi ce informații/articole citești.” (S.M.-A. – 9R)

Ce informații sunt prioritare pentru tineri?

Data fiind starea de pandemie în care ne aflăm, informațiile de natură medicală sunt cele mai căutate – 24%, urmate de cele politice, interne și internaționale – 17%, alte știri de actualitate (deschiderea școlilor, noutăți din lume etc.) – 14%. Îmbucurător este faptul că evenimentele culturale îi preocupă pe 13% dintre respondenți. Pe de altă parte, în mod surprinzător, competițiile sportive îi atrag doar pe 3% dintre participanții la sondaj. (Fig.8)

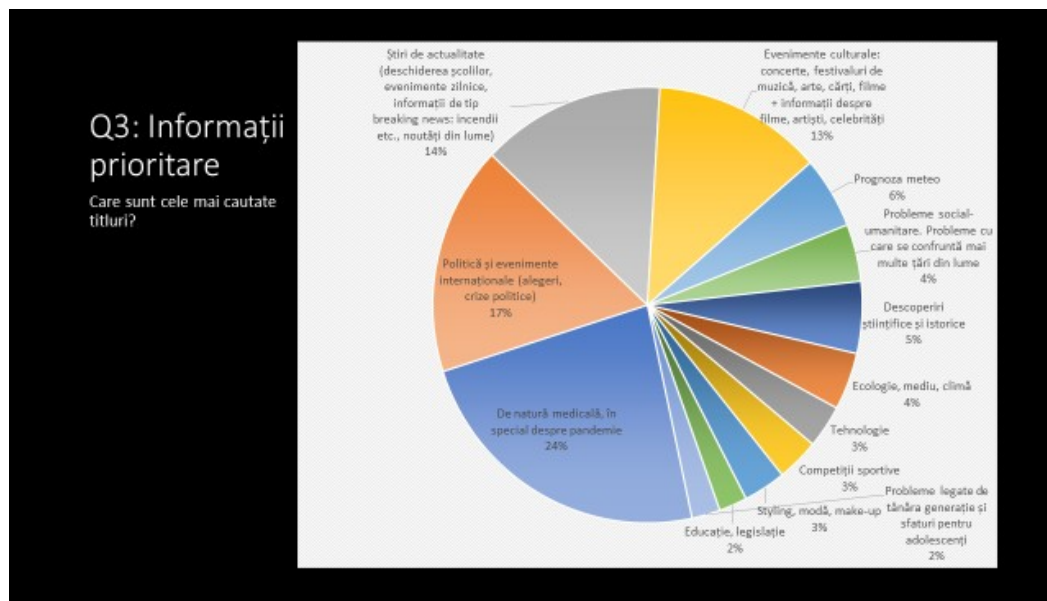

Fig. 8

„În situații de criză, pentru mine, devin importante informațiile esențiale despre acea situație. Spre exemplu, dacă vorbim despre pandemie, informațiile esențiale și foarte importante pentru mine au devenit comunicatele din partea autorităților, în care se anunțau noile măsuri de protecție și datele despre virus, dar și restricțiile legate de călătoriile. Toate aceste zone de interes sunt, încă de la începutul pandemiei, principalele subiecte al oricărui post de televiziune, ziar sau post de radio. Acesta este un lucru foarte bun, deoarece vrând-nevrând, oamenii sunt mai informați, însă poate deveni și un lucru rău pe termen lung.” (A.R.-O – 9R)

„Cred că pentru toată lumea de când a început pandemia, informațiile despre coronavirus au fost cele mai importante, pentru că de asta depinde viața noastră în momentul actual. Pe lângă asta, m-au interesat alegerile din SUA, dar și cele din România.” (R.E.-I– 9R)

„În această perioadă, mă informez cu privire la pandemia de Covid-19 pentru a fi la curent cu toate cazurile și legile care trebuie respectate, pentru a ne ajuta să trecem cu bine peste această perioadă cumplită.” (Ț.A.-N. – 9R)

„Simțim nevoia să vedem/citim și altceva”

„Datele despre noul coronavirus în măsurile foarte stricte luate de majoritatea țărilor nu sunt informații foarte ușoare de procesat și de acceptat, iar când peste tot în jurul nostru vedem și auzim doar lucruri (fie ele îngrijorătoare sau nu) legate de pandemie, simțim nevoia să citim/vedem și altceva. De aceea, pentru mine sunt la fel de importante informațiile despre pandemie, precum cele despre filme sau celebrități.” (A.R.-O – 9R)

„Pentru mine personal, informațiile precum dezbateri recente, probleme cu care se înfruntă mai multe țări din lume sau probleme generale care se întâmplă zi de zi sunt prioritare, deoarece vreau să mă informez mai mult despre ele și să încerc să dau mai departe informația pentru ca mai mulți oameni să știe despre această problemă și să încercăm să facem ceva în legătură cu aceasta.” (D.A.-R. – 9U)

„Informațiile publice prioritare pentru mine sunt cele legate de educație, urmate de cele sportive. Pentru mine, mai sunt importante și informațiile legate de diverse evenimente publice, spre exemplu informații despre un anumit concert, despre o premieră de film sau despre publicarea unei cărți.” (M.S.-G. – 9U)

„Pentru mine sunt prioritare informațiile legate de evenimente și crize internaționale. Mă atrag în mod special știrile despre probleme sociale, umanitare. Consider, însă, că și știrile naționale sunt foarte importante.” (N.I.-C. – 9U)

„Informațiile prioritare pentru mine sunt cele politice (cu o mare paranteză că le găsesc nemaipomenit de plictisitoare, dar că le citesc pentru a nu rămâne neinformați) și cele care descriu progresele în domenii științifice: medicina, biologie, chimie, matematică, fizică, astrofizică, inginerie, programare etc.” (S.M.-A. – 9R)

„Informațiile prioritare pentru mine sunt starea vremii, din cauza faptului că aceasta este schimbătoare, noutățile din lume (ce se întâmplă în jurul lumii) și puțin știrile politice.” (O.S.-B – 9U)

„Încerc să mă îndepărtez de informațiile negative”

„Personal, în situația în care se află țara noastră momentan, încerc să mă îndepărtez de informațiile negative. În ultimul timp am fost mai atentă la știrile de pe rețelele sociale care se focusează în principal pe *Black Lives Matter*, climă, politică etc.” (A.A. – 10U)

„Aș vrea să spun că nu caut, dar într-adevăr mă interesez aproape zilnic de numărul de cazuri de Covid-19, astfel încât să știu ce se întâmplă și cum se dezvoltă toată această situație sensibilă în care ne aflăm. Caut informații legate de politica din țara noastră, dat fiind faptul că mă preocupă viitorul țării noastre și implicit al meu. De asemenea, urmăresc și noi lansări de filme sau seriale.” (B.A.-M. – 10U)

„Informațiile publice care atrag în special tinerii sunt știrile în *trending*, noi, care oferă informații și idei originale sau nemaivăzute. De obicei, eu mă simt atrasă de știrile legate de muzică sau artă, care sunt niște subiecte creative și complexe. Aceste subiecte permit cititorului sau celui care se informează să interpreteze informația cum dorește.” (D.S. – 10U)

„Îmi doresc să știu mai multe despre situația pandemiei, protestele împotriva rasismului și sexismului din toată lumea și multe alte subiecte care țin de generația căreia îi aparțin.” (A.A.-M. – 10R)

„Cred că informațiile prioritare pentru fiecare persoană variază în funcție de pasiunile și interesele acesteia. Eu sunt interesată de informațiile din domeniul științific, în special cele despre descoperiri în biologie, deoarece în viitor doresc să urmez o carieră de biolog/cercetător. Desigur, ca orice adolescent din ziua de azi, îmi place să fiu la curent și cu noi articole din viața celebriților de pe rețelele de socializare.” (M.O.-F. – 10R)

„Pe mine mă interesează informațiile cu privire la situația actuală a țării, din punct de vedere politic și din punct de vedere al situației actuale privind îmbolnăvirile cu COVID-19. De asemenea, sunt interesată de informațiile din

care pot să învăț lucruri noi; evenimente istorice, realizări ale unor persoane importante etc.” (O.A.-I – 10R)

Ce așteptări au tinerii de la mass-media?

Răspunsul scurt este: foarte multe. Iată câteva dintre ele. (Fig. 9)

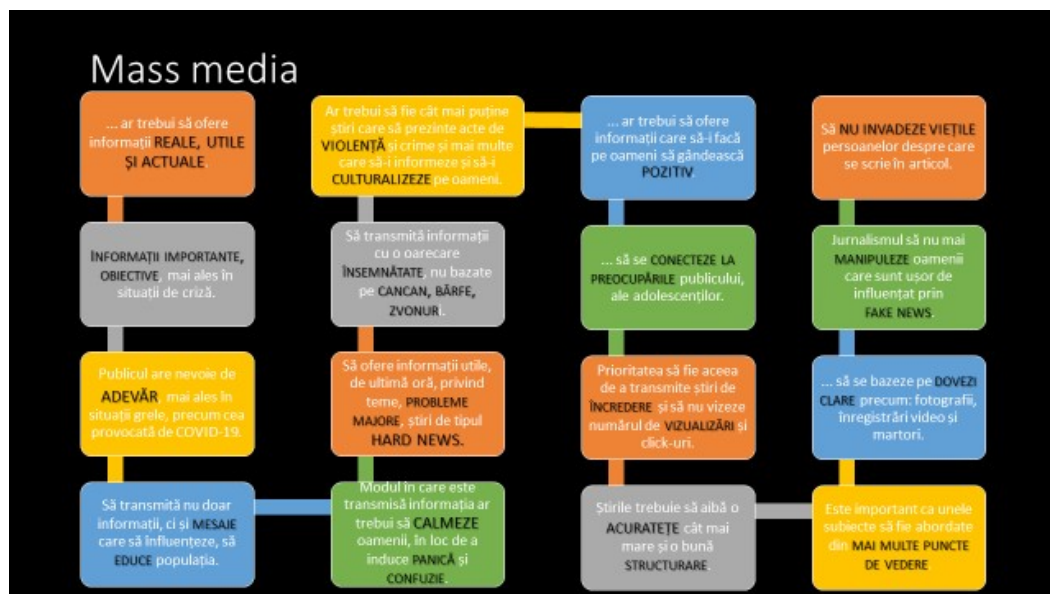

Fig. 9

„Mass-media să transmită informații, dar și mesaje”

„În situații de criza, mass-media ar trebui, în primul rând, să ofere informații importante, clare și pe cât posibil obiective despre ceea ce se întâmplă. În ziua de astăzi, din ce în ce mai multă lume se ghidează și se orientează după mass-media, fie ele televiziune sau altele, și astfel mass-media are o mare influență asupra vieții noastre de zi cu zi. Într-o lume ideală, mass-media ar trebui să "raporteze" informațiile cât mai obiectiv posibil, însă în lumea în care trăim, mass-media nu mai are doar rolul de a informa publicul, ci transmite și mesaje populației, datorită influenței mari asupra publicului său. De aceea, jurnaliștii ar trebui să reprezinte un exemplu pentru oameni, prin informațiile și mesajul transmis. De exemplu, la începutul pandemiei în România, toate mass-media au încercat să transmită oamenilor să rămână calmi, însă când lucrurile s-au agravat și indicațiile din partea autorităților s-au schimbat, mass-media a început să transmită alt mesaj: să respectăm regulile și să luăm această pandemie în serios. Cred că exemplul acesta este unul foarte

bun care ne arată faptul că mass-media are un rol foarte important în lumea de astăzi și că, deși în teorie jurnalismul ar trebui să fie obiectiv, subiectivismul poate, într-o anumită măsură, ajuta în situații de criză, dar poate și influența în mod negativ; depinde de cine și cum este folosit.” (A.R.-O – 9R)

„Așteptarea principală de la mass-media este să ne informeze cu privire la subiectele de interes, practice. Jurnalismul de calitate ar trebui să fie neutru, documentat, să se conecteze cu preocupările reale ale publicului, în cazul nostru, ale adolescenților. Jurnaliștii ar trebui să fie dedicați, să facă meseria din pasiune, să transmită această pasiune și să fie empatici, să aibă capacitatea de a se pune în locul telespectatorului/ascultătorului/cititorului.” (B.I. – 9R)

„Consider că mass-media ar trebui să ofere informații actuale, care să fie pe înțelesul tuturor. Cred că este important ca unele subiecte să fie abordate din mai multe puncte de vedere. Subiectele care nu necesită o dezbatere mai amplă ar trebui să fie abordate dintr-un punct de vedere cât mai obiectiv, iar jurnaliștii nu trebuie să își lase părerile personale să afecteze modul în care este prezentată știrea.” (R.D.-A – 9U)

„Mass-media ar trebui să ofere informații diversificate, pentru orice tip de vârstă, de la mic la mare, astfel încât să obișnuim toate generațiile cu această sursă de informare, deoarece este considerată viitorul. Jurnalismul ar trebui să fie cât se poate de concis, iar jurnaliștii – motivați să întrunească majoritatea dorințelor publicului.” (G.M.-I – 10U)

„Nu am o așteptare prea mare de la mass-media, deoarece este deja foarte dezvoltată și bine structurată, dar aș vrea să se pună mai mult accent pe probleme care ne înconjoară în viața de zi cu zi și cu care multă lume se luptă, decât pe aceleași probleme, mai minore, despre care se vorbește în fiecare zi, și care nu merită atâta atenție. În zilele de astăzi, în opinia mea, jurnaliștii își fac treaba foarte bine și reușesc să transmită informația într-un mod pe care toată lumea îl poate înțelege, iar informația este foarte bine structurată.” (D.A.-R – 9U)

„Informații corecte, verificate din mai multe surse”

„Cel mai important lucru mi se pare ca informația transmisă oamenilor să fie foarte atent verificată și să fie transmisă cât mai simplu posibil, astfel

fiind ușor de înțeles de către oricine. Acest lucru ne-ar ajuta să avem o țară cu oameni bine informați și capabili să ia decizii din propriile păreri.” (R.E.-I – 9R)

„Așteptările mele de la mass-media sunt ca aceasta să conțină informații reale, bazate pe mai multe surse. Ar trebui să ofere informații interesante și rezumate la ceea ce este esențial. Jurnalismul ar trebui să fie un lucru care să nu invadeze viețile persoanelor despre care se scrie în articol.” (C.M. – 9R)

„Informare corectă, mai ales că utilizez platforme și de foarte multe ori întâlnesc *fake-news*. Eu cred că aici intervine rolul jurnalistului și anume să se informeze și să ofere informații corecte, atent verificate și nu păreri personale.” (D.I.-E – 9R)

„Așteptarea mea de la mass-media este să ne transmită informații benefice, utile, dar mai ales adevărate, să nu fie *fake-news*. Jurnalismul trebuie să fie bine pus la punct, informațiile să fie de domeniul prezentului, ca să nu îl plictisească pe următor. Jurnaliștii trebuie să fie foarte dedicați în această meserie, deoarece trebuie depusă multă muncă, să aibă abilitatea de a înțelege persoana de lângă el.” (D.D.-A – 9R)

„Mass-media ar trebui să ofere informații adevărate, reale, utile și actuale. Consider că jurnaliștii trebuie să fie curioși, să fie interesați de subiectele pe care le abordează și să fie capabili să pună interesele publice peste cele personale.” (M.S.-G. – 9U)

„Aștept de la mass-media știri cu informații obiective, pertinente și neinfluențate de posibile interese ale autorului. Jurnalismul ar trebui să ofere toate informațiile necesare și să prezinte toate aspectele unei știri pentru a ajuta oamenii să se informeze corect și să își formeze propriile opinii, iar jurnaliștii ar trebui să fie pasionați de munca lor, să scrie despre și pentru oameni și să nu se lase influențați de diferite posibile presiuni.” (M.I.-C – 9U)

„Așteptările pe care le am sunt ca informațiile să fie adevărate și nu false, iar site-urile, persoana sau punctul de informații care au furnizat datele să aibă dovezi clare precum: fotografii, înregistrări video și martori.” (T.M.-L. – 9U)

„Informațiile distribuite de mass-media/jurnaliști ar trebui să aibă în principal rolul de a furniza informații cu o oarecare însemnătate. Mă refer la faptul că, în ziua de astăzi, în România cel puțin, marea majoritate a

informațiilor, ce provin în special de la televizor, se bazează mai mult pe cancan, și nu pe informații care chiar să conteze. Suntem inundați cu bârfe, zvonuri etc.” (S.M.-A – 9R)

„Din punctul meu de vedere, mass-media ar trebui să ofere informații utile, de ultimă oră, privind teme, probleme majore, accidente, idei sau mașinării ce ar revoluționa lumea etc. Știri de tipul HARD NEWS. Jurnalismul ar trebui să fie adevărat și corect. Jurnalistul să aibă o gândire vizuală și să prezinte mai multe puncte de vedere. Punând problema din mai multe unghiuri/perspective îl ajuți pe cel care ascultă să își formeze o părere proprie, fără să îi impună cineva ceva.” (Ț.A.-N. – 9R)

„Așteptările mele de la mass-media sunt să ofere informații scurte și clare, iar jurnaliștii să ofere informațiile cât mai rapid posibil, indiferent de situație.” (O.S.B.S – 9U)

„Informația să fie actuală, scurtă și să nu favorizeze pe nimeni. Jurnalismul este o profesie onorabilă care face diferența dintre o persoană informată și una dezinformată. Jurnaliștii nu ar trebui să profite de această putere pentru a promova indirect o persoană sau un produs.” (G.M. – 9R)

„Jurnalismul, mai ales în situații de criză, este necesar să ofere relatări concise și corecte ale unor fapte sau evenimente de actualitate, pentru a informa corect publicul.” (M.I. – 10R)

„Aș vrea să existe mai multe reportaje cu referire la anumite evenimente demne de atenție, dar care sunt ascunse, sunt evitate în mod intenționat pentru a nu provoca un conflict.” (A.A.-M. – 10R)

„Așteptările mele de la mass-media nu sunt foarte ridicate, dar informațiile ar trebui să fie adevărate, jurnalismul să fie unul interesant, care ar putea să atragă omul, iar jurnaliștii să știe cum să spună știrea, dar să și transmită informații adevărate.” (T.I.– 9U)

„Mă aștept ca mass-media să continue să ofere informații actuale și de încredere. Am început să observ o oarecare competiție între platformele de jurnalism, competiție al cărei scop nu este acela de a oferi publicului informații folositoare, ci o competiție al cărei scop ține de numărul de vizualizări și click-uri. Voi continua să sper că adevăratul scop al jurnalismului este acela de a ține oamenii la curent, iar prioritatea publicațiilor este de a transmite persoanelor de

pretutindeni noutăți și știri de încredere, fără a recurge la metode ce neglijează corectitudinea informațiilor, în favoarea numărului de accesări.” (B.M. – 10U)

„Aștept ca media să ofere informațiile în mod obiectiv, în așa fel încât să pot să îmi creez propria opinie. În ce privește opiniile și comentările din mass-media, le urmăresc pentru că mă ajută să îmi întăresc propria opinie cu noi argumente sau eventual pot să îmi schimbe opinia precedentă.” (I.M. – 10R)

„Știrile să nu inducă panică și confuzie”

„Modul în care informația este transmisă este foarte important și ar trebui să fie unul care să calmeze oamenii și să îi ajute să înțeleagă situațiile în care ne aflăm, în loc de a induce panică și confuzie în rândul lor. Jurnalismul trebuie să caute adevărul și toate perspectivele poveștii, iar jurnaliștii ar trebui să le prezinte concret și pe înțelesul tuturor, dând dovadă de dezinvoltură și devotament.” (B.A.-M. – 10U)

„Pot spune că am anumite așteptări de la mass-media, cea mai importantă fiind legată de verosimilitatea informațiilor pe care le prezintă audienței. Mi-ar plăcea ca știrile să fie prezentate așa cum sunt în realitate, fără alte adaosuri sau lipsuri de informații, care uneori pot induce publicul în eroare sau pot crea panică fără motiv.” (M.O.-F – 10R)

„Știrile trebuie să aibă o acuratețe cât mai mare și o bună structurare. Este mai ușor pentru oameni să citească o știre care are informația bine structurată și organizată, în locul unei știri haotice, din care, chiar dacă informațiile sunt foarte interesante, nu se înțelege nimic. De asemenea, cel mai important este ca informația conținută în știre să fie adevărată și de bază, să nu dezinformeze oamenii.” (B.A. – 10R)

„Mass-media ar trebui să transmită cât mai multe informații concrete, bine cercetate, fără să fie prelucrate doar pentru o audiență mai mare. Calitatea acestora contează mai mult. Jurnaliștii trebuie să fie cât mai credibili în ziua de astăzi și să fie cât mai documentați. În schimb, jurnalismul trebuie să nu mai manipuleze masa mare de oameni care sunt ușor de influențat prin *fake-news*.” (V.T.-M. – 10U)

„Eu cred că mass-media ar trebui să ofere mai multe informații folositoare oamenilor, să-i facă să gândească pozitiv și să nu se aștepte la

aceleași știri când deschid televizorul. Cred că ar trebui să fie cât mai puține știri care să prezinte acte de violență și crime și mai multe care să-i informeze și să-i culturalizeze pe oameni.” (O.A.-I – 10R)

„Jurnaliștii să nu se lase influențați de diferite presiuni”

Ce așteptări au tinerii intervievați de la jurnaliști? (Fig. 10)

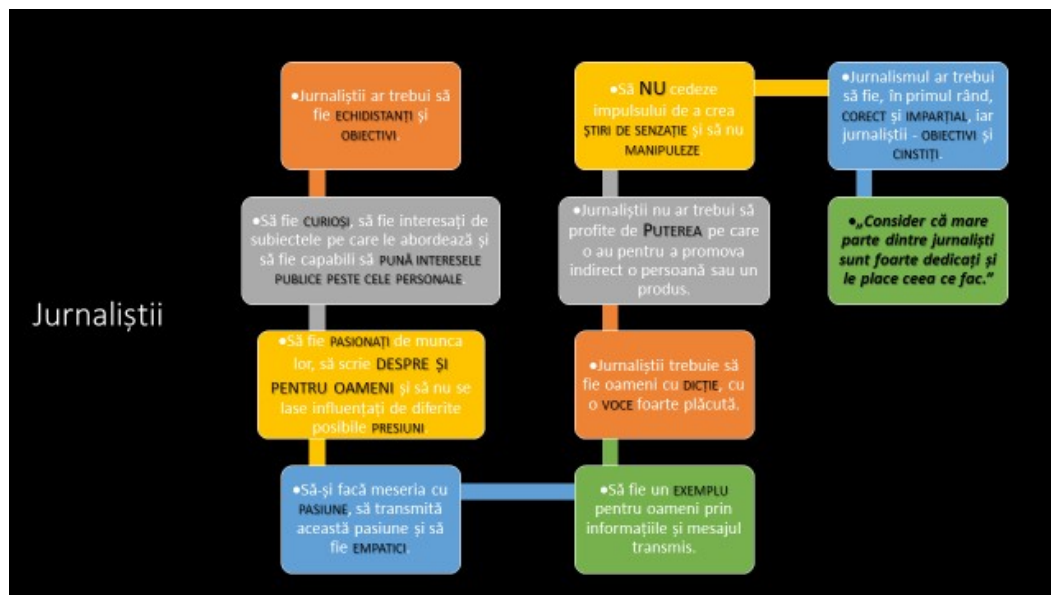

Fig.10

„Jurnaliștii ar trebui să fie persoane atente, care verifică informațiile înainte să le transmită. Jurnalismul din ziua de azi ar trebui să dezbată subiecte care atrag persoane de toate vârstele și să fie pe înțelesul tuturor.” (D.S. – 10U)

„Eu consider că jurnaliștii trebuie să se informeze înainte să prezinte știrea, care trebuie să fie cu totul adevărată. Să pună în valoare știrile captivante. De asemenea, jurnaliștii trebuie să fie oameni cu dicție, cu o voce foarte plăcută.” (B.E.-A. – 9R)

„Jurnaliștii trebuie să fie obiectivi, neînfricați, bine informați și bine intenționați, perseverenți, să slujească unor cauze nobile, umanitare, ecologice și să fie dispuși să-și schimbe opiniile dacă datele realității o impun.” (C.D. – 9U)

„Jurnalismul din păcate a dat dovadă de multe ori de corupție și știri false. Speranța mea este ca viitoarea generație de jurnaliști să învețe din greșelile făcute în trecut și să publice povești adevărate cu surse sigure. Publicul are nevoie de adevăr, mai ales în situații grele precum cea provocată

de COVID-19. În același timp, sper ca oamenii să își bazeze opiniile pe mai multe surse și să se asigure că informațiile găsite sunt adevărate, deoarece mass-media este des folosită ca o formă de manipulare.” (A.A. – 10U)

„Cea mai mare așteptare de la mass-media este să prezinte informații corecte și concrete. Jurnalismul, pe de altă parte, ar trebui să se conecteze și să se documenteze alături de public. Jurnaliștii trebuie să facă această meserie din plăcere.” (R.I – 9U)

„Jurnaliștii ar trebui să fie echidistanți și obiectivi, un lucru care nu se întâmplă adesea în televiziunea română sau cea universală. Nu trebuie să fie împotriva sau în favoarea cuiva.” (Ț.A.-N. – 9R)

„Jurnaliștii nu ar trebui să fie subiectivi. Mă interesează știrea, nu opinia lor personală, chiar dacă subiectul de știre nu e unul plăcut pentru ei. Ei ar trebui să depună muncă și dedicare în orice articol, nu doar într-un articol cu o temă care nu e pe placul lor.” (U.S.-G. – 10U)

„Jurnaliștii consider că trebuie să fie calzi cu publicul și să aibă o pasiune pentru această meserie, deoarece atunci când faci un lucru cu pasiune, îl faci pe cât de bine este posibil. Trebuie să își cunoască bine profesia, să nu cedeze impulsului de a manipula opinia publică în scopul de a crea știri de senzație și să respecte demnitatea umană.” (M.O.-F. – 10R)

„Informațiile oferite de jurnaliști în primul rând trebuie să fie adevărate, dar și să capteze atenția spectatorilor, informații interesante. Jurnaliștii, după părerea mea, trebuie să se informeze din surse exacte, să își personalizeze propriile știri, să se informeze din mai mult de două surse pentru a fi siguri că știrea pe care o transmit este adevărată în totalitate. Consider că mare parte dintre jurnaliști sunt foarte dedicați și le place ceea ce fac.” (M.A.-T. – 9R)

Concluzia: „Jurnalismul să fie corect și imparțial, iar jurnaliștii – obiectivi și cinstiți”

„Așteptările mele de la mass-media sunt ca aceasta să ofere numai informații adevărate și punctuale, pentru a nu pierde timp selectând dintr-un text foarte lung o singură frază care mă interesează. Jurnalismul ar trebui să fie, în primul rând, corect și imparțial, iar jurnaliștii obiectivi și cinstiți.” (I.C.-A. – 10R)

Rezultele sondajului au fost prezentate și comentate în cadrul dezbaterii online „**Jurnalismul în vremea pandemiei de Covid-19: Între provocări și oportunități de reinventare**”, organizată de **Complexul Educațional Laude-Reut** în parteneriat cu site-ul de știri **SpotMedia.ro**.

Dezbaterea a avut loc pe 19 ianuarie 2021 și a reunit experți, jurnaliști, diplomați, profesori și peste 200 de elevi din clasele VIII - XI de la Laude-Reut și de la alte 20 de școli din București și din țară.

O sinteză a contribuțiilor participanților, ca și înregistrarea video a dezbaterii se găsesc la: <https://spotmedia.ro/stiri/media/pandemia-de-fake-news-e-la-fel-de-grava-precum-cea-de-covid-insa-tinerii-i-ar-putea-fi-vaccinul-dezbatere-spotmedia-ro>

O selecție a opiniilor asociate sondajului, ca și filmul tematic „Jurnalismul și noile provocări” realizat de elevi cu prilejul dezbaterii se găsesc pe site-ul școlii: <https://www.laude-reut.ro/2021/01/20/preferintele-si-asteptarile-elevilor-in-materie-de-mass-media/>

Referințe

Surse online

- Dimitriu, O. (20 ianuarie 2021). Ambasadorul Israelului, despre viața în pandemie: Și noi am fost nevoiți să ne reinventăm - dezbatere SpotMedia.ro. spotmedia.ro. Accesat la data de 25 ianuarie 2021, de la adresa <https://spotmedia.ro/stiri/media/ambasadorul-israelului-despre-viata-in-pandemie-si-noi-am-fost-nevoiti-sa-ne-reinventam-dezbatere-spotmedia-ro>.
- Isailă, E. (13 ianuarie 2021). De ce încă mai citim ziarele?. spotmedia.ro. Accesat la data de 25 ianuarie 2021, de la adresa <https://spotmedia.ro/stiri/media/de-ce-incea-mai-citim-ziarele>.
- Grădinaru, M. (19 ianuarie 2021). Jurnalist de meserie. E prea puțin?. spotmedia.ro. Accesat la data de 25 ianuarie 2021, de la adresa <https://spotmedia.ro/stiri/media/jurnalist-de-meserie-e-prea-putin>.